

UNIONEN
A-KASSAN

UPPDRAGSTAGARE

Vad gäller för dig som tar olika uppdrag?

Om du tar uppdrag från en eller flera uppdragsgivare kan du betraktas som företagare i försäkringens mening.

Själva begreppet uppdragstagare finns inte som arbetsform i arbetslöshetsförsäkringen. Vår försäkring omfattar arbetstagare och företagare, inga andra arbetsförhållanden finns beskrivna i lagtexten. Att begreppet uppdragstagare saknar en egen plats i försäkringen beror på att lagstiftaren ansåg att begreppet var för komplext för att regleras i lag.

Eftersom själva uppdragstagarens förhållanden i sig inte är reglerade i lagen är det upp till a-kassorna att pröva om det arbete och de uppdrag du utför liknar anställningsförhållanden eller eget förtagande.

För att kunna avgöra om du som uppdragstagare ska omfattas av reglerna för företagare eller för en anställd måste vi först utreda i vilken grad du arbetar självständigt med ditt uppdrag. En del av de omständigheter som typiskt sett gäller för en självständig uppdragstagare kan i vissa fall också gälla för en osjälvständig uppdragstagare.

Det är omfattande utredningar där vi måste göra bedömningar baserat på uppgifter om uppdraget och uppdragsgivaren.

Självständig uppdragstagare

En självständig uppdragstagare likställs i försäkringen med företagare och reglerna som gäller den med egen näringsverksamhet gäller också den självständiga uppdragstagaren.

En självständig uppdragstagare:

- bedriver oftast sin verksamhet i företagsform eller redovisar sina inkomster skattemässigt som inkomster av näringsverksamhet,
- utför de uppdrag han eller hon åtagit sig på eget ansvar och utan kontroll eller arbetsledning från uppdragsgivaren,
- bestämmer själv var hen ska utföra arbetet utifrån vad uppdraget är,
- kan ha uppdrag och flera uppdragsgivare samtidigt,
- använder vanligen egna maskiner, redskap och råvaror,
- står för alla utgifter kopplade till arbetet
- debiterar uppdragsgivaren den totala kostnaden att utföra uppdraget enligt avtal som har träffats i förväg.

I a-kassornas prövning av en uppdragstagares självständighet är rättspraxis en viktig del i utredningsarbetet.

Kammarrätten i Stockholm mål nr 2147-13

Uppdragstagare bedömdes som självständig. Den sökande hade utfört arbete. Frågan var om den sökande skulle anses vara uppdragstagare och i så fall självständig eller osjälvständig sådan. Den enskilde hade inte haft någon F-skattsedel. Uppdragsgivaren hade betalat skatt och sociala avgifter. Detta talade i och för sig för att den enskilde skulle kunna anses som anställd. Mot detta talade emellertid följande. Av skriftliga avtal mellan den sökande och uppdragsgivaren framgick att engångsarvode hade utgått. Den sökande hade till största del kunnat välja vilka dagar, vilka timmar och på vilken plats hen skulle utföra arbete. Att hen, vilket intygats av uppdragsgivaren, vid vissa tillfällen behövt inställa sig hos dem för möten innebar inte en sådan grad av arbetsledning att hen inte kan anses som självständig uppdragstagare. Att uppdragsgivaren genom arbetsgivarintyg intygat att den enskilde arbetat timmar och haft timlön, vilket inte hade stöd i avtalen, innebar inte heller att ett anställningsförhållande uppstått eller att hen skulle anses vara en osjälvständig uppdragstagare. Uppdragsgivaren hade också, i efterhand, till a-kassan angett att den sökande inte var anställd hos bolaget och att hen skulle erhålla engångsarvoden. Vid en sammantagen bedömning ansåg kammarrätten därför att den sökande hade varit en sådan självständig uppdragstagare som ska jämföras med företagare.

Egenanställd

Idag finns det en mängd olika så kallade egenanställningsföretag. Egenanställningsföretagen riktar sig i första hand till personer som vill bedriva en egen verksamhet utan F-skattsedel. Den som använder sig av ett egenanställningsföretag, eller faktureringsföretag, kan som andra uppdragstagare betraktas som antingen anställda eller företagare i försäkringens mening och a-kassorna gör samma typ av utredning av förhållandet mellan uppdragstagare och uppdragsgivare för att fastställa vilka regler som ska gälla för den med egenanställning.

Kammarrätten i Stockholm mål nr 3054-14

Egenanställd utförde nio kortare uppdrag för åtta uppdragsgivare. Den enskilde har mellan de aktuella arbetslöshetsperioderna utfört nio kortare uppdrag som rekvisitör och scenograf för åtta olika uppdragsgivare. Arbetet har utförts av henne personligen och hon har haft ett väsentligt inflytande över sin verksamhet. Endast i ett fall har hon anlåtts mer än en gång av en och samma uppdragsgivare. Uppdragets omfattning och antalet uppdragsgivare medför att hon inte kan anses ha varit beroende av en enskild uppdragsgivare. Även om det, som förvaltningsrätten har redogjort för, också finns omständigheter som talar för det motsatta anser kammarrätten vid en samlad bedömning att den enskilde bedrivit näringsverksamhet i inkomstskattelagens mening. Den enskilde är därmed att anse som en självständig uppdragstagare som ska jämföras med en företagare.

Kammarrätten i Stockholm mål nr 3157- 11

Egenanställd hade tre uppdragsgivare och utförde arbetet hos uppdragsgivaren. Frågan i målet var om den sökande skulle betraktas som självständig eller osjälvständig uppdragstagare. Uppdragen fakturerades via ett egenanställningsföretag. Kammarrätten ansåg att den sökande uppfyllde ett flertal kriterier som vanligen kännetecknade en osjälvständig uppdragstagare. Sökande utförde sitt arbete enbart i uppdragsgivarnas lokaler och med hjälp av deras utrustning. Han saknade ett eget företag och det var uppdragsgivarna som hanterade de sociala avgifterna. Sökande hade visserligen två eller tre uppdragsgivare vilket skulle kunna indikera att han skulle betraktas som en självständig uppdragstagare. Vid en samlad bedömning konstaterade kammarrätten att sökande var en sådan osjälvständig uppdragstagare som var att jämföras med arbetstagare i arbetslöshetsförsäkringens mening.

Plattformsföretag

På senare år har nya typer av företag, så kallade plattformsföretag, dykt upp på arbetsmarknaden. I dessa företag kännetecknas uppdragen av flexibilitet och självständighet. För arbetstagaren handlar det varken om anställning eller egenföretagande, utan en sorts egenanställning med en app som enda kontaktyta till uppdragsgivaren.

Alla som inte har ett rent anställningsförhållande till sin uppdragsgivare eller arbetsgivare prövas på samma sätt som andra uppdragstagare när vi utreder ersättningsrätten.

Osjälvständig uppdragstagare

En osjälvständig uppdragstagare likställs med en arbetstagare enligt försäkringen och omfattas av samma regler som en anställd.

En osjälvständig uppdragstagare:

- ställer enbart sin arbetskraft till förfogande,
- säljer eller utför endast en typ av tjänst eller arbete,
- har endast en eller möjligen två uppdragsgivare från vilka uppdragstagaren får sina uppdrag och därför blivit beroende av,
- har inte enbart ett tillfälligt förhållande till uppdragsgivaren,
- ersätts för uppdraget efter den tid som gått åt till exempel per timma eventuellt med ersättning som bestäms i kollektivavtal,
- utför uppdraget på den plats som uppdragsgivaren har bestämt där arbetet och tidsåtgången ofta kan kontrolleras av uppdragsgivaren,
- har inte registrerad firma eller bolag.

Kammarrätten i Göteborg mål nr 6843-04

Sökanden fick uppdrag från en tidning. Uppdragen bestod i att skriva sportreferat. Kammarrätten fann att sökanden sökt heltidsarbeten och varit beredd att ta arbeten av annat slag än de som utfördes åt tidningen. Mot bakgrund av detta och med beaktande av vad som i övrigt har framkommit om arbetsförhållanden ansåg kammarrätten vid en sammantagen bedömning att han vid tidpunkten för a-kassans beslut varit att betrakta som en osjälvständig uppdragstagare och därför ska bedömas som anställd vid tillämpning av arbetslöshetsförsäkringen.